DET JURIDISKE FAKULTET
UNIVERSITETET I BERGEN

NOTAT til Fakultetsstyret

Jnr. Arkiv		Sak nr. 08/11 Styremøte 01.02.11

ÅRSPLAN 2011

I. INNLEDNING

Fakultetsstyret vedtok 14.12.10 strategiplan for 2011-2015. Planen som følger vedlagt (vedlegg 1) vil være et viktig grunnlag for fakultetets årsplan for 2011, og planen må og ses i sammenheng med planen for 2010 og videreføring av påbegynte tiltak.
Fakultetet har vedtatt handlingsplaner for formidling (vedlegg 2), internasjonalisering (vedlegg 3) og for bedre kjønnsbalanse (vedlegg 4). Disse handlingsplanene hadde opprinnelig varighet ut 2009, men ble i samsvar med de sentrale planene forlenget ut 2010. Arbeidet med nye handlingsplaner sentralt og lokalt vil foregå nå i vår, og vi foreslår derfor at våre lokale handlingsplaner forlenges ytterligere, og nå fram til 01.07.11. Også disse planene er det derfor tatt hensyn til ved utarbeidelsen av denne årsplanen.

Fakultetene skal hvert år komme med forslag til ambisjoner (tidligere måltall) for det forestående året. Vedlagt følger fakultetets forslag for 2011 sammen med foreløpig tilbakemelding på resultat i 2010 (vedlegg 5).

Forslagene fra dekan og fakultetsdirektør som fremmes nedenfor bygger på forslag fra FU og SU, og inneholder ingen realitetsendringer i forhold til disse.

II. FORSLAG FRA DEKAN OG FAKULTETSDIREKTØR TIL ÅRSPLAN FOR 2011

1. UTDANNING

1.1 Innledning

Fakultetsstyret vedtok 14. desember strategiplanen til Det juridiske fakultet for 2011-2015. Årsplanen for utdanning for 2011 har som sitt fremste mål å angi tiltak som gjør fakultetet i stand til å nå de hovedmål og delmål for fakultetets utdanning som strategiplanen inneholder.

Samtidig vil årsplanen for utdanning for 2011 i stor grad være en videreføring av årsplanen for 2010[1]. Årsplanen for utdanning for 2010 inneholdt tiltak for organisering og videreutvikling av samspillet mellom administrasjonen, de vitenskapelig ansatte og faglig ledelse, som var forutsatt videreført også etter årsplanens utløp. Arbeidet med disse tiltakene vil fortsette, selv om de ikke beskrives detaljert i årsplanen for 2011. I tillegg har fakultetet gjennom årsplanen for 2010 allerede startet med tiltak som er i samsvar med hovedmål og delmål i strategiplanen for 2011-2015. Disse tiltakene vil naturlig nok også videreføres. Status for arbeidet med årsplanen for utdanning for 2010 fremgår av årsrapporten for 2010 (se sak nr. 07/11).

1.2 Overordnet og langsiktig mål

"Fakultetet skal videreutvikle sitt studieprogram faglig, pedagogisk og administrativt med sikte på å gi utdanningsvirksomheten en klar forskningsbasert profil, et bevisst fokus på forholdet mellom det nasjonale og det internasjonale, og studiekvalitet på internasjonalt høyt nivå." (Overordnet og langsiktig mål i strategiplanen for 2011-2015)

Studieseksjonen vil i samarbeid med faglig ledelse legge til rette for at det allerede i 2011 finner sted en videreutvikling av forskningsbasert undervisning, økt fokus på det internasjonale aspektet ved juridisk virksomhet, og økt studiekvalitet i flere sammenhenger, jf. nedenfor i punktene 3-7. For at årsplanen skal realiseres, må imidlertid den enkelte vitenskapelig ansatte, og særlig de kursansvarlige på de ulike studieårene, bidra med sin rettsvitenskapelige og pedagogiske kompetanse på en best mulig måte ut fra de angitte retningslinjene i årsplanen.

I årsplanen for 2010 er det angitt at en i undervisningen i større grad skal vektlegge juridisk metode, rettsvitenskap, etikk og verdier. Dette må sees som hovedelementene i studiekvaliteten på internasjonalt høyt nivå, som strategiplanen forutsetter. Å gi studentene kunnskap, ferdigheter og kompetanse innenfor juridisk metode, rettsvitenskap, etikk og verdier blir dermed et overordnet mål for studieprogrammet, både i 2011 og i kommende år.

I samarbeid med administrasjonen og enkelte vitenskapelige ansatte har prodekanen innført og gjennomført egne forelesninger innenfor denne overordnete tematikken for studentene på Ex. Fac og 1. studieår, for arbeidsgruppelederne på 1. og 2. studieår, for studentene på metodekurset for 3. studieår, og for studentene som skriver masteroppgave på 5. studieår.

I fortsettelsen må imidlertid de kursansvarlige for emner på studieprogrammet, sørge for at juridisk metode, rettsvitenskap, etikk og verdier integreres i det enkelte kurs på de ulike studieårene. På denne måten blir ikke de nevnte elementene bare løsrevne honnørord, men i stedet noe studentene ser som en naturlig og godt integrert del av sin utdanning på mastergradsstudiet i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet i Bergen.

1.3 Indre sammenheng og progresjon

Fakultetet skal sikre et studieprogram med klar indre sammenheng og progresjon, faglig og pedagogisk. Det skal særlig legges vekt på metode, rettsvitenskap, etikk og verdier (Delmål fra strategiplanen for 2011-2015).

---

[1] http://www.uib.no/jur/om-fakultetet/utredninger-planer-og-rapporter/aarsplan-2010

Gjennom det siterte delmålet fra strategiplanen, understrekes det ytterligere at metode, rettsvitenskap, etikk og verdier skal være en felles overbygning for studiet, jf. foran i punkt 2. Den konkrete implementeringen av disse elementene som overordnete mål for studieprogrammet, og som en del av læringsmålene i det enkelte kurs, vil skje ved at fakultetet I løpet av 2011 legger til rette for stadig kvalitetsfremmende tiltak. Det understrekes at dette vil være et arbeid som skjer gradvis, og antakelig på noe ulike tidspunkter, for den enkelte kursansvarlig. I denne videreutviklingen må det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning integreres både på program- og emnenivå.

Implementeringen av kvalifikasjonsrammeverket forutsetter at det formuleres overordnete læringsmål (også formulert som forventet læringsutbytte) for hele studieprogrammet, med angivelse av den kunnskap, de ferdigheter og den generelle kompetansen som den enkelte student skal ha etter fullført studium. I linje med strategiplanen vil fakultetet starte arbeidet med å utdype nærmere hvilken kunnskap, hvilke ferdigheter og hvilken kompetanse knyttet til juridisk metode, rettsvitenskap, etikk og verdier som forventes oppnådd hos studentene, og som skal være en del av de overordnede læringsmålene.

Videre må det som ledd i implementeringen formuleres læringsmål for det enkelte kurs på studieprogrammet, med angivelse av den kunnskap, de ferdigheter og den generelle kompetansen som den enkelte student skal ha etter fullført kurs. I tillegg til de mer fagspesifikke læringsmålene, må det for hvert enkelt kurs formulere egne læringsmål som angir hvordan kurset bidrar til at studentene skal oppnå studieprogrammets overordnete læringsmål.

Hver enkelt kursansvarlig må synliggjøre hvordan vedkommendes kurs inngår som en del av helheten på studieprogrammet. I denne sammenheng er det særlig nærliggende at de kursansvarlige på samme studieår har møter og kommuniserer seg imellom, med innspill fra faglig ledelse og administrasjonen, med sikte på å etablere den indre sammenhengen og progresjonen som strategiplanen angir som et delmål for utdanningen. I tillegg må den faglige ledelsen og administrasjonen bidra med et større perspektiv på sammenhengen og progresjonen mellom de ulike studieårene, slik at en sikrer seg indre sammenheng og progresjon også i det større perspektivet.

De formulerte læringsmålene til hvert enkelt kurs, må følges opp i den konkrete undervisningen, dvs. forelesninger, arbeidsoppgaver, storgruppeoppgaver, obligatorisk kursoppgave og avsluttende eksamen.

Noe av bakgrunnen for kvalifikasjonsrammeverkets fokus er at studentenes kvalifikasjoner skal konkretiseres i forhold til samfunnet generelt, og til fremtidige arbeidsgivere spesielt. Et profesjonsstudium har allerede i utgangspunktet en nokså klar profil, men læringsmålene skal altså konkretisere og spesifisere studentenes kvalifikasjoner utover dette. Implementeringen av kvalifikasjonsrammeverket har dermed en klar forbindelse til fakultetets samfunnsoppdrag, slik det er beskrevet i strategiplanen for 2011-2015:

"(...) utdanne juridiske kandidater med en metodisk og etisk bevissthet som gjør dem i stand til å løse komplekse juridiske spørsmål og samfunnsoppgaver på en selvstendig, balansert og verdimessig forsvarlig måte i et nasjonalt og internasjonalt arbeidsmarked."

Det er verdt å merke seg at mange av grunnideene som fremkommer som en forutsetning for omleggingen av studiet under Kvalitetsreformen for Mastergradsstudiet i rettsvitenskap, er i samsvar med strategien for de neste årene, samt fjorårets årsplan – for eksempel:

"(...)Dermed kan vi gi et undervisningstilbud med progresjon i vanskelighetsgrad og krav til forkunnskaper, og basere både undervisning og prøving på en sammenstilling og sammenkobling av temaer og innsikter fra flere kurs" (Delinnstilling II, oktober 2002).

1.4 Forskningsbasert undervisning

"Fakultetet skal sikre at det gjennomføres forskningsbasert undervisning på høyt faglig og pedagogisk nivå av forskere i fakultetets forskningsmiljø, basert på forskningens resultater og rettsvitenskapens idealer" (Delmål i fakultetets strategiplan for 2011-2015).

Det er viktig at studentene tidlig blir presentert for rettsvitenskap som et fag innen akademia – ikke bare som et praktisk håndverk. Undervisningen skal være forskningsbasert.

Med forskningsbasert undervisning menes undervisning som gjennomføres av personer som selv har forskningskompetanse, som baserer undervisningen på de seneste forskningsresultatene, og som formidler kunnskap om vitenskapelig analyse gjennom sin undervisning. Forskningsbasert undervisning innebærer også at studentene skriver, diskuterer og kommenterer oppgaver i samsvar med vitenskapelige idealer, og at pensum og eksamen er tilpasset fokuset på det forskningsbaserte.

En oversikt over ulike elementer knyttet til det vitenskapelige og forskningsbaserte når det gjelder studentenes skriving av oppgaver, finnes i dokumentet "Krav til skriftlige arbeider på Masterstudiet i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet i Bergen". Forholdet mellom alminnelig rettskildelære og det vitenskapelige mer generelt, er en del av tematikken i artikkelen "Individuelle vurderinger i rettsanvendelsesprosessen".

Det vil være naturlig for den kursansvarlige å vurdere økte innslag av forskningsbasert undervisning i forbindelse med implementeringen av Kvalifikasjonsrammeverkets læringsmål knyttet til det enkelte kurs, jf. foran i punkt 3. Også i denne sammenheng bør de kursansvarlige på de ulike studieårene være i dialog med hverandre, med innspill fra faglig ledelse og administrasjonen.

1.5 Undervisnings- og forskningsteam

"Fakultetets ledelse skal legge til rette for, og kan bidra med driftsmidler til, kursansvarlige som videreutvikler undervisningen basert på egen forskningsvirksomhet. Tildeling av driftsmidler forutsetter at det etableres kombinerte undervisnings- og forskningsteam som også inkluderer den studieårsansvarlige. Det må foreligge langsiktige perspektiv på utviklingen av undervisningen i det aktuelle faget, både faglig og pedagogisk" (Strategiplan 2011-2015).

Undervisnings- og forskningsteam vil kombinere fakultetets to hovedoppgaver, nemlig forskning og undervisning. Ved hjelp av denne typen team, unngår man at undervisning blir løsrevet fra den forskningsvirksomhet en ellers driver. Hver og en i teamet får brukt sitt potensial på best mulig måte, også i undervisningssammenheng. Medlemmene i forsknings- og undervisningsteamene kan skrive artikler (eller bøker) som brukes som pensum i undervisningen.

Gjennom denne arbeidsformen får en realisert kjernen av forskningsbasert undervisning. En slik modell for undervisningen vil også være med å sikre kontinuitet og forutsigbarhet i kursene, både for studentene og de ansatte. Det er meningen at teamene skal jobbe med kombinasjonen av undervisning og forskning også utover den tidsperioden som undervisningen varer, slik at undervisningen flyter over i forskningen, og forskningen flyter over i undervisningen, uten det skarpe skillet som har gjort seg gjeldende frem til nå.

Det vil være rom for – og oppfordres til – at den enkelte ansvarlige/underviser justerer opplegget på kursene for å fremme forskningsbasert undervisning av høy kvalitet – innenfor gitte rammer.

1.6 Kvalitetsforbedrende tiltak og evaluering

"Fakultetet skal gjennomføre en planmessig og langsiktig utvikling av kvalitetshevende undervisningstiltak, basert på evalueringer fra studenter og ansatte" (Strategiplan 2011-2015).

1.6.1 Kvalitetsforbedrende tiltak

I tillegg til de kvalitetsforbedrende tiltakene som er nevnt i de foregående punktene, er det behov for å vurdere særskilte tiltak knyttet til innhold og omfang av kursoppgaver, kommentering av kursoppgaver, gjennomføring av storgrupper og tilsvarende enkeltelementer i undervisningen.

Som nevnt i årsrapporten for 2010, har arbeidsgruppelederne blitt tildelt mer tid til kommentering av arbeidsgruppeoppgaver på 1. og 2. studieår. I tillegg har tidligere arbeidsgruppeledere etter fullført utdannelse blitt engasjert som oppgaverettere av obligatorisk kursoppgave (og sensorer i andre sammenhenger også), noe som har hevet kvaliteten på kommenteringen av slike oppgaver.

Særlig på tredje og fjerde studieår er det imidlertid fortsatt behov for ytterligere kvalitets-forbedrende tiltak, i form av flere tilbakemeldinger på innleverte kursoppgaver for den enkelte student, kursoppgaver som i større grad gir rom for fordypning og selvstendig analyse fra studentenes side, og større variasjon når det gjelder måten studentenes kunnskap og ferdigheter prøves på underveis i kursene. Det bør blant annet vurderes nærmere om storgruppeundervisningen i sin nåværende form er et egnet forum for akademisk diskusjon og dypere refleksjon.

Programsensorenes vurdering av den skriftlige ferdighetstreningen ved mastergradsstudiet fra 2007 konkluderer med en rekke anbefalinger for forbedring. Sammen med de mulige særskilte kvalitetsforbedrende tiltakene som nettopp er nevnt, vil disse anbefalingene danne grunnlag for en videre utvikling av fakultetets undervisningsopplegg i 2011. Dette arbeidet må naturligvis gjøres i samarbeid med den enkelte kursansvarlige, som må vurdere hvilke tiltak som særlig kan egne seg på vedkommendes kurs. Også i denne sammenhengen vil kommunikasjon og dialog mellom de kursansvarlige på det enkelte studieår stå sentralt. I tillegg må de administrative og økonomiske sidene ved tiltakene vurderes fortløpende.

I samsvar med strategiplanen, bør studentene i tillegg i større grad introduseres for internasjonale perspektiver i løpet av de ulike kursene på studieprogrammet. Dette kan blant annet gjøres ved at den enkelte kursansvarlig vurderer i hvilken grad engelsk litteratur kan gjøres til en del av kursopplegget.

1.6.2 Evaluering av studiet

Form og innhold på referansegruppemøtene skal vurderes i samarbeid med ansatte og studenter våren 2011.

Spesialemnene skal evalueres i løpet av 2011. Emner som ikke oppfyller de krav som var satt i spesialemneutredningen fra 2007, vil bli foreslått nedlagt. Eventuell opprettelse av nye spesialemner vil bli vurdert i forhold til i hvor stor grad de oppfyller de mål som er satt i strategiplanen 2011-2015.

Fakultetet vil starte evaluering av studieprogrammet i løpet av studieåret 2011/2012. Våren 2011 skal studieseksjonen og faglig ledelse i samarbeid med studenter se på mulige evalueringsmetoder og hva som konkret skal evalueres. Det er viktig at en programevaluering er relevant, kan følges opp og bidrar til å øke kvaliteten på utdanningen.

I løpet av 2011 skal UiB videreutvikle sin kvalitetsdatabase blant annet slik at kursrapportene blir lettere tilgjengelig for et større publikum[2]. Det nye systemet vil også være mer fleksibelt i forhold til den enkelte avdelings bruk. Fakultetet må i den sammenheng foreta en kritisk vurdering av kursrapporteringens hensikt og utbytte i forhold til vårt behov.

1.7 Studentaktiv forskning

"Føremålet med pilotprosjektet er å gjera den faglege kompetansen og kompetanseutviklinga i forskargruppa tilgjengeleg for masterstudentane, samstundes som masterstudentane skal tilføra forskargruppa nye perspektiv"(Jørn Øyrehagen Sunde, beskrivelse av pilotprosjekt på masternivå i Mi Side høsten 2010).

Forskergruppen for rettskultur vil i løpet av 2011 utforske en modell for studentaktiv forskning der masterstudenter inviteres til å være medlem av gruppen i perioden de skriver mastergradsoppgaven. Studieseksjonen i samarbeid med faglig ledelse, vil legge til rette for ansatte som ønsker å prøve ut opplegg som kan involvere studentene aktivt i forskning – på denne eller alternative måter.

Det er antagelig på masterdelen av studiet det i første omgang er mest aktuelt å lage opplegg som involverer studentene i denne grad. En videreføring av arbeidet med et helhetlig 5. studieår vil være med på å tilrettelegge for slike løsninger.

For å rekruttere dyktige studenter til en videre karriere innen akademia, er det heldig at de får anledning til å delta aktivt i forskning i løpet av studiet.

2. FORSKNING

2.1. Innledning

Fakultetsstyret vedtok 14. desember strategiplanen til Det juridiske fakultet for 2011-2015. Årsplanen forforskning for 2011 har som sitt fremste mål å angi tiltak som gjør fakultetet i stand til å nå de hovedmål og delmål for fakultetets forskning som strategiplanen inneholder.

Samtidig vil årsplanen for forskning for 2011 i stor grad være en videreføring av årsplanen for 2010[3]. Årsplanen for forskning for 2010 inneholdt tiltak for organisering og videreutvikling av samspillet mellom administrasjonen, de vitenskapelig ansatte og faglig ledelse, som var forutsatt videreført også etter årsplanens utløp. Arbeidet med disse tiltakene vil fortsette, selv om de ikke beskrives detaljert i årsplanen for 2011. I tillegg har fakultetet gjennom årsplanen for 2010 allerede startet med tiltak som er i samsvar med hovedmål og delmål i strategiplanen for 2011-2015. Disse tiltakene vil naturlig nok også videreføres. Status for arbeidet med årsplanen for forskning for 2010 fremgår av årsrapporten for 2010.

---

[2] Nåværende rapportdatabase:
http://studiekvalitet.uib.no/?mode=show_page&link_id=2870&toplink_id=144692

[3] http://www.uib.no/jur/om-fakultetet/utredninger-planer-og-rapporter/aarsplan-2010

Handlingsplanene for formidling og internasjonalisering som skal utarbeides og vedtas første halvår 2011 vil dessuten gi viktige innspill til forskningsvirksomheten ved fakultetet.

2.2. implementering av forskningsstrategi og organisatoriske endringer

Det har skjedd betydelige endringer på det organisatoriske planet, særlig i tilknytning til doktorgradsutdanningen i 2010. Flere av disse endringene vil bli iverksatt eller først få virkning i 2011. Av disse kan nevnes en ny opplæringsdel i ph.d.-programmet, ny veilederordning, ny fadderordning og vedtak om å innføre midtveisevalueringer. De organisatoriske rammene for disse endringene er stort sett vedtatt. Det er nødvendig å bruke en del tid på å utvikle en god praksis for gjennomføring av de ulike ordningene, og det vil ta tid å informere alle berørte om hva endringene innebærer. På grunn av det totale endringsomfanget bør denne delen av forskningsvirksomheten ikke undergis ytterligere større endringer i 2011, men heller eventuelle mindre justeringer av allerede vedtatte ordninger.

Det er ikke urealistisk at resultatet av prosjektutvikling i 2010 vil resultere i tildelinger på nærmere 50 millioner i den neste 4 års perioden. Dette vil dels være resultatet av en strategi som allerede er vedtatt i strategiplanen, og det viktigste for forskningsledelsen i 2011 vil derfor være å forvalte eksisterende og nye tildelinger i 2011, samt vurdere reorganiseringsbehov for å etablere mer varige, institusjonelle synergieffekter av pågående forskningsprosjekter med oppstart 2011. Det vil bli utlyst et nokså stort antall rekrutteringsstillinger første halvdel i 2011.

På grunn av den store veksten i forskningsbudsjettet (BOA) vil det bli nødvendig å kartlegge kompetanse, funksjoner og rollefordeling i den eksisterende forskningsadministrasjonen. Det er allerede en plan for dette arbeidet. Det inngår i planen å ansette midlertidig vitenskapelige ansatte på mellomnivå i koordinator- eller assistentengasjementer i tilknytning til styringsgrupper relatert til satsinger og større forskningsmiljø. Dette er nødvendig for å ivareta det økte administrasjonsbehovet og en grensesnittfunksjon i samarbeid med dedikerte personer i forskningsadministrasjonen. Koordinatorengasjementene skal særlig ivareta institusjonelle muligheter for vekst og behov for koordinering av felles arrangementer. De vil også ha en sentral funksjon i forhold til prosjektlederne og vil kunne avhjelpe enkelte av prosjektleders administrative oppgaver. Det er planlagt tre slike midlertidige koordinatorengasjementer, som delvis skal kombineres med forskningsarbeid. Det er planer om et engasjement fra våren 2011 i tilknytning til den store strafferettssatsingen og koordineringen av forskningsprosjektene Criminal Law Theory – A new Norwegian approach, Strafferettens funksjonalitet og prosjektet Theory in Practice. Risks and Responses in the Modern Criminal Law. Det blir videre et engasjement i tilknytning til de tre VAM-prosjektene Judicialisation and social citizenship, Migration to Norway – Flows and Regulations, og prosjektet Provision of wefare to "irregular migrants" i løpet av samme periode, og ett mulig engasjement i tilknytning til konkurranserett- markedsrett og EU/EØS-rettssatsingen i lys av den nye strategiplanen og utviklingen av et flerfaglig kompetansesenter for konkurransepolitikk.

Det bør i løpet av 2011 vurderes en strategi for ledelsesutvikling av vitenskapelig ansatte særlig på mellomnivå, for å utvikle en klarere rolleforståelse og kompetanseutvikling blant eksisterende og nye prosjektledere. Det er også planer for et mer gjennomført og systematisk samarbeid mellom prosjektledere, forskningsadministrasjon og faglig ledelse. Tiltak i strategien bør omfatte faste samtaler med faglig ledelse, for eksempel en måned i forkant av rapporteringsfrister til finansieringskildene. Det skal også vurderes om det bør opprettes et forum for prosjektledere.

Det er et mål å foreta en gjennomgang av personalrutiner i forhold til mottak og integrasjon av utenlandske arbeidstakere ved tilsetting i midlertidige forskerstillinger, herunder en evaluering av eksisterende rutiner.

Det vil følge egne arbeidsmiljøutfordringer som følge av den sterke veksten og konsentrasjonen rundt enkelte deler av forskningsvirksomheten. Denne utfordringen må ses i lys av handlingsplanen for HMS, som skal vedtas i løpet av våren. Det er et mål at flere av de koordineringstiltak som planlegges ved fakultetet i regi av de ulike forskningsprosjektene også skal åpnes for fakultetets øvrige forskningsmiljø, og organiseres slik at man kan oppnå synergieffekter for institusjonen mer generelt.

2.3. Forskergruppene

I lys av den kartlegging som er foretatt i regi av strategiprosessen og innføringen av en ny opplæringsdel i ph.d.-programmet, er planen å foreta en endelig evaluering av organiseringen av forskergruppene i løpet av 2011. Det vises i denne sammenheng til de endringer som allerede er foretatt og den status som fremgår av årsrapporten for 2010.

Smådriftmidlene for 2011 skal hovedsakelig utlyses i form av prosjektmidler på tilsvarende måte som i 2010, men ikke slik at det ekskluderer andre samarbeidskonstellasjoner enn forskergruppene. Videre skal utlysningen kombineres med et kartleggingsarbeid som delvis kan benyttes i utarbeidelsen av nye planer for formidling og internasjonalisering. Planen er at det skal foreligge en skisse over fjorårets aktivitet i forskergruppen ved søknaden om prosjekt- og driftsmidler, samt en rapporteringsplikt med hensyn til bruk av midlene ved søknader om driftsmidler i påfølgende år. Rapporteringsplikten er nødvendig for å avklare årsaker til at midlene eventuelt ikke blir brukt. Videre er det nødvendig å vurdere hensiktsmessigheten og effekten av kanalisering av økonomisk ressurser til forskergruppene gjennom prosjektutlysninger.

Det skal utarbeides og iverksettes en plan for utlysning av studentstipend, og for hvordan studentene i størst mulig grad kan få utbytte av å være tilknyttet de større forskningsprosjektene. Planen skal inneholde mål og tiltak som bidrar til studentaktiv forskning, inkludert tiltak for hvordan forskningsprosjektene kan bruke studentenes bidrag som en ressurs og et resultat i prosjektet.

Det er et mål å få på plass en bedre rolleavklaring i forhold til forskergruppelederens funksjon og arbeidsoppgaver etter vedtakelsen av handlingsplanene. Forskergruppelederen vil etter hvert få flere oppgaver når den nye opplæringsdelen på ph.h.-programmet iverksettes, og eventuelle tiltak for å bidra til et mer forskningsnært læringsmiljø for studentene gjennomføres. Videre kan det være grunn til å tro at forskergruppene også vil kunne ha en sentral funksjon i enkelte av de tiltak som foreslås i handlingsplanene for internasjonalisering og formidling.

2.4. Eksternfinansiering

På grunn av de gode resultatene knyttet til prosjektutvikling som ble gjennomført i 2010, vil den største utfordringen i 2011 være å lage gode planer for en forvaltning av store økonomiske ressurser i 2011 og i årene fremover. Behovet for eksternfinansiering vil først å fremst være knyttet til driftsmidler som et supplement til eksisterende eksternfinansierte midler.

Personalsituasjonen er svært presset når det gjelder drift av større forskningsprosjekter, og fakultetet mangler prosjektlederressurser også i forhold til eksisterende prosjekter. Det må vurderes om man har kapasitet og personalressurser til ytterligere større prosjekter, dersom det er tale om å

søke eksterne finansieringskilder i 2011. Søknader om eksternfinansiering av lønnsmidler i 2011, bør først og fremst benyttes til å bygge ut eksisterende planer og forskningsprosjekter.

Flere av tildelingene i 2010 er nært knyttet til hverandre temamessig. Fakultetet er nå deltaker i tre større prosjekter innenfor Forskningsrådets VAM-program, og det har vært hensikten å utvikle fagområdet mer strategisk med utgangspunkt i de aktuelle prosjektene som løper parallelt. Prosjektene vil ha en gjensidig nytte av hverandres internasjonale nettverk og andre informasjonsbaser. Det tas også sikte på å arrangere noen felles workshops på fakultetet. Siden det er flere rekrutteringsstillinger i prosjektene som vil være knyttet til fakultetet innenfor samme tidsrom, er planen å legge til rette for et større forskningsmiljø på tvers av prosjektene for stipendiatene i de ulike flerfaglige prosjektene.

Det er et delmål med det nye forskningsprosjektet finansiert av Bergens Forskningsstiftelse å utvikle strafferetts- og straffeprosessmiljøet, for øvrig i tråd med forskergruppens egen strategiplan. Totalt sett vil det være løpende forskningsprosjekter for i overkant av 20 millioner i dette miljøet de neste fire årene. En styringsgruppe skal starte sitt arbeid tidlig i 2011, for å legge en strategi for tiltak som kan bidra til gjensidig nytte og synergieffekter gjennom hensiktsmessig ressursforvaltning og drift (blant annet informasjonsflyt, felles arrangementer og kontaktutveksling) på tvers av de aktuelle prosjektene.

Det skal vurderes fremdriftsrapportering knyttet til midlertidige forskerstillinger mellom innlevering og disputas, med tanke på å sikre gjennomføring av de forskningsresultater som kreves for stillingene. I de fleste tilfeller vil engasjementene være knyttet til større forskningsprosjekter og ansvaret for fremdrift og rapportering vil da ligge hos prosjektleder.

Det er også lagt til rette for omtrent 10 studentstipender i tilknytning til større forskningsprosjekter de neste to årene. Det er et mål at stipendene skal benyttes som et ledd i en større rekrutteringsstrategi, som skal utarbeides i samarbeid med JSU.

Kvalitetsrutinene og budsjettprosessene er fremdeles under evaluering etter høstens erfaringer, og vil bli fremmet som sak for FU og Fakultetsstyret tidlig våren 2011

2.5. Nasjonal evaluering av rettsvitenskapelig forskning

Etter at arbeidet med handlingsplanene er ferdigstilt, vil det blir foretatt en ny gjennomgang av endringer og tiltak iverksatt i løpet av 2010, og hvordan disse forholder seg til de anbefalinger som fremgår av Forskningsrådet evalueringen av fakultetets forskning i 2009 (og rettsvitenskapelig forskning i Norge som sådan). Saken skal fremmes for styret høsten 2011. Status må også vurderes i forhold til de tiltak som fremgår av Forskningsrådets oppfølgning i rapporten Rettsforskningens framtid. Det er ventet tildelinger fra Forskningsrådet i tilknytning til programmet institusjonsforankrede strategiske prosjekter. Eventuelle prosjekter som får tildeling skal igangsettes så snart det lar seg gjøre i løpet av 2011. De planlagte tiltak som fakultetet har forpliktet seg til å iverksette i tilknytning til prosjektene vil uansett igangsettes fra våren 2011, da disse også har en forankring i fakultetets strategiplan.

2.6. Forskerutdanning

Det viktigste tiltaket i tilknytning til forskerutdanningen blir å vedta retningslinjer for den nye opplæringsdelen i ph.d-programmet, oppnevne fagansvarlige, og starte utviklingen av innholdet i det nye undervisningsopplegget. Rammeverket forventes vedtatt i løpet av januar/februar. Utviklingen

av undervisningsoppleggene starter fra februar 2011 og forventes ferdigstilt juni 2011. Forskningsdekanen og forskerskolelederen vil ha medarbeider med alle doktorgradskandidatene på programmet i januar 2011, om hvilke overgangsordninger som vil bli iverksatt for den enkelte.

Det nordiske samarbeidet om utviklingen av doktorgradskurs vil fortsette i 2011.
Det skal arrangeres et oppfølgningsmøte i Uppsala den 24. mars 2011, der det endelige ambisjonsnivået og en formalisering av arbeidet skal diskuteres. Det antas at fakultetets doktorgradskandidater vil kunne få tilgang til spesialkurs ved andre institusjoner fra høsten 2011, og muligens nye spesialkurs som følge av samarbeidet våren 2012.

3. FORMIDLING

Planen bygger på ny strategiplan og på at fakultetets handlingsplan for 2005-09 forlenges ytterligere, og fram til ny plan vedtas.

Det pågår et kartleggings- og evalueringsarbeid i forskningsadministrasjonen knyttet til den nye handlingsplanen for perioden 2011-2015.

På bakgrunn av planer og utviklingsprosjekter i høsten 2010, er det grunn til å tro at planen vil innholde mål og tiltak knyttet til:

- En egen markedsføringsstrategi i forbindelse med den nye satsingen i straffeprosess, politi- og påtalerett. Satsingen fikk stor omtale i media i desember 2010, med etterfølgende stor interesse fra potensielle samarbeidspartnere og brukergrupper. Det er viktig å opprettholde kontakten med media og interessenter i tilknytning til denne satsingen. Det skal legges en plan for forskningsaktiviteter på fakultetet som inngår i en mer overordnet markedsføring-/formidlingsstrategi.

- En videreutvikling av samarbeidet med Universitetsbiblioteket, og Bibliotek for juridiske fag, særlig med tanke på internasjonal publisering og publiseringsstrategier.

- En videreutvikling av samarbeidet med Universitetets formidlingsavdeling.
- En egen formidlingsstrategi knyttet til websidene og utviklingen av disse.

- En stillingstaken til om man ønsker at fakultetet skal ha en egen skriftserie, og hvilken funksjon denne eventuelt skal tjene i en mer overordnet formidlingsstrategi.

- Utvikling av "populariserte" presentasjoner i tilknytning til fakultetets forskningsprosjekter, som kan anvendes i en mer overordnet markedsføringsstrategi.

4. INTERNASJONALISERING

Planen bygger på ny strategiplan og på at fakultetets handlingsplan for 2005-09 forlenges ytterligere, og fram til ny plan vedtas. Internasjonalisering vil fortsatt være et viktig felt for fakultetet, og hovedområder det skal arbeides med kan nevnes

4.1 Forskning

Det pågår et kartleggings- og evalueringsarbeid i forskningsadministrasjonen i tilknytning til den nye handlingsplanen for perioden 2011-2015.

Av tema som er særlig aktuelt å arbeide med i denne planen er:

- Tiltak for å sikre institusjonelle, langvarige effekter av samarbeidet med eksterne partnere i nye flerfaglige forskningsprosjekter. Dette gjennomføres blant annet ved å sikre kontakt og deltakelse i nye nettverk og formidling av nettverk knyttet til ulike forskningsprosjektet til andre forskere ved fakultetet.

- En plan for å koordinere felles aktiviteter med internasjonale tema og internasjonale kontakter av mer generell interesse for ulike forskningsprosjekter. Andre fagmiljøer på fakultetet bør også tilbys å delta i slike aktiviteter.

- Videreføre tiltaket knyttet til internasjonal publisering som hadde sin oppstart med juleutstillingen i desember 2010. Det skal legges en plan for det videre utredningsarbeidet i forskningsadministrasjonen tilknytning til internasjonale publiseringskanaler, og for et seminar for vitenskapelig ansatte.

- Økonomiske tiltak som fremmer de ønskede mål for internasjonaliseringsvirksomheten knyttet til forskning.

4.2 Utdanning

Av områder som en allerede nå ser vil være særlig aktuelle å arbeide med i perioden 2011-2015 kan følgende nevnes:

- Videreutvikling av tilbudet til innreisende studenter

- Sikre studentene våre mulighet til å studere ved gode institusjoner i Østen, eksempelvis i Russland, Kina og Singapore.

- Utviding av eksisterende samarbeid med tyske universitet slik at studentene våre også får mulighet til å ta en LLM-grad i Tyskland.

- Bedring av utvekslingsmulighetene til USA.

5. REKRUTTERING OG LIKESTILLING

Planen bygger på ny strategiplan og på at fakultetets handlingsplan for 2008-09 forlenges ytterligere, og fram til ny plan vedtas.

Fakultetet vil fortsette sitt arbeid med å få flere eksternfinansierte forsker- og postdoktorstillinger.

"Handlingsplan for bedre kjønnsbalanse ved Det juridiske fakultet 2008 – 2009" vil bli lagt til grunn for arbeidet med likestilling også i 2010. Fakultetets nettside som ble opprettet ved lanseringen av

ny eksternweb i februar 2009 må videreutvikles, slik at man her også kan finne oppdatert informasjon om likestillingstiltak, statistikk, plikter og rettigheter.

UiB sentralt ønsker å styrke kvinnelige forskernettverk og vil bruke en del av prispengene fra Likestillingsprisen 2008 til prosjektet: " *Nettverk for kvinnelige forskere ved alle fakultetene*". Det juridiske fakultet vil se på hvilke muligheter det er for å få etablert et slikt nettverk ved fakultetet.

III. Forslag til vedtak

Dekan og fakultetsdirektør vil invitere fakultetstyret til å gjøre følgende

vedtak

1. *Handlingsplanene for formidling, internasjonalisering og bedre kjønnsbalanse forlenges fram til nye handlingsplaner er vedtatt*
2. *Årsplan for 2011 vedtas i samsvar med forslag i saksnotat av 26.01.11. Dekanen gis fullmakt til å gi planen den endelige utforming*

Eivind Buanes

Asbjørn Strandbakken
dekan

Eivind Buanes
fakultetsdirektør

26.01.11
NIØS/EIBU

5 Vedlegg

Vedlegg 1

Universitetet i Bergen
Det juridiske fakultet

Strategiplan for Det juridiske fakultet i Bergen 2011-2015

Vedtatt av fakultetsstyret 14.12.10

Det juridiske fakultetets visjon er gjennom en klar profil og tydelige kvalitetsmål å bli en nasjonalt ledende og internasjonalt anerkjent forsknings- og utdanningsinstitusjon.

Det juridiske fakultets samfunnsoppdrag er:

1: Å utdanne juridiske kandidater med en metodisk og etisk bevissthet som gjør dem i stand til å løse komplekse juridiske spørsmål og samfunnsoppgaver på en selvstendig, balansert og verdimessig forsvarlig måte i et nasjonalt og internasjonalt arbeidsmarked.

2: Å drive juridisk forskning og rettsutvikling på høyt internasjonalt nivå i et læringsmiljø med studenter og doktorgradskandidater, og utvikle flere eksisterende fagmiljøer i forskningsfronten.

3. Å formidle forskningsresultater og kunnskap på høyt nivå, og være en sentral aktør i samfunnsdebatten.

Fakultetet ser det som et særlig ansvar å tilby kunnskap og spesialkompetanse til forvaltning, domstoler, nasjonale og internasjonale institusjoner og organisasjoner.

Verdimessig forankring:

Samfunnsoppdraget krever at fakultetet og dets styringsorganer foretar langsiktige prioriteringer med utgangspunkt i en høy etisk standard. Fakultetet skal fremme de vitenskapelige og akademiske idealer gjennom hele virksomheten, for å tydeliggjøre hvordan disse idealene representerer en nødvendig kompetanse i samfunnet. Fakultetet ser det som sin oppgave å foreta faglig styring basert på akademisk frihet og faglig autonomi.

Fakultetet skal utføre forskning og undervisning som kan bidra til et stabilt og velutviklet verdifundament i alle samfunnsprosesser hvor rettslig regulering og rettsanvendelse er involvert. Det er fakultetets plikt å bruke ressurser til forskning på fundamentale problemstillinger og spørsmål for å ivareta uavhengighet, langsiktighet og kvalitetssikring i forskningen på grunnleggende samfunnssystemer og samfunnsprosesser. Fakultetet ønsker også å oppnå gjensidige nytteverdier og synergieffekter gjennom samarbeid med offentlige institusjoner.

Fakultetet ser det som en egenverdi å videreutvikle kompetansen til alle sine ansatte, og øke kompetanseoverføringen og samarbeidet mellom administrativt og vitenskapelig ansatte. Fakultetet skal ha et trygt og attraktivt arbeidsmiljø for alle ansatte, og jobbe for en optimal ressursutnyttelse gjennom forutsigbarhet og aktivt samarbeid mellom ansatte og studentmedarbeidere i forskning og undervisning. Et attraktivt arbeidsmiljø innebærer blant

annet at det finnes møteplasser med utgangspunkt i faglig virksomhet som òg utvikler det sosiale fellesskapet.

Hovedstrategier for forskningsvirksomheten:

Overordnet og langsiktig mål:

Fakultetet skal utvikle en kvalitativt sterk faglig profil for forskningsvirksomheten, som gjør at fakultetet blir mer synlig som bidragsyter i den nasjonale og internasjonale forskningsfronten. Det skal særlig tas utgangspunkt i satsingsområder der fakultetet med sin nåværende størrelse og etablerte nettverk har et godt grunnlag for rask vekst og kan utvikle konsentrerte fagmiljøer.

For å oppnå dette målet skal fakultetet ha følgende delmål og benytte følgende tiltak i planperioden:

Fakultetet skal arbeide for at den enkelte forsker får stabile rammevilkår og et forutsigbart karriereløp med tanke på å optimalisere egen faglig utvikling. Dette kan blant annet gjøres ved å tilrettelegge for mer sammenhengende tid til forskning, bistand for å øke muligheten for den enkelte til å delta i den internasjonale rettsvitenskapelige debatten, samt personlig oppfølgning som gir mulighet for å virkeliggjøre visjoner i samsvar med fakultetets overordnede mål og verdier.

Fakultetet skal prioritere et langsiktig ressursmessig løft til fagområdene:

- Strafferett og straffeprosess, med sikte på å videreutvikle et ledende internasjonalt forskningsmiljø, med aktiv kompetanseutveksling mellom forskningsmiljøet og institusjoner knyttet til politi-, påtalemyndighet og domstoler.
- Konkurranse- og markedsrett med særlig utvikling av EU- og EØS-rettslig kompetanse, blant annet for å representere et kraftsenter i utviklingen av et nasjonalt tverrfaglig kompetansesenter i samarbeid med sentrale aktører i regionen.
- Formuerett med sikte på å utvikle konsentrerte fagmiljøer av høy kvalitet der fakultetet har et særlig fortrinn, for å sikre fortsatt god rekruttering, der miljøet tilfredsstiller flere av strategiplanens kvalitetskriterier.

Fakultetet skal videreføre det eksisterende satsningsområdet Demokrati- og rettsstat i satsningsperioden frem til 2013. Fakultetet skal gjennom satsningen etablere synergieffekter med andre sterke forskningsmiljøer innenfor menneskerettigheter, forvaltningsrett og miljø- og utviklingsforskning. Det skal også tilrettelegges for at Demokrati- og rettsstat kvalifiserer for å bli et fortsatt sentralt satsningsområde ved UiB i henhold til UiB sine kvalitetskriterier, forutsatt at koordineringsansvaret fortsatt ligger til fakultetet, og at man kan oppnå lokale synergieffekter ved å beholde et slikt ansvar.

Det kan også gis ressurser og strategisk støtte til andre fagmiljøer med tanke på en mer langsiktig utvikling i løpet av planperioden, dersom fagmiljøet har dokumentert særlige indikatorer for vekst og kvalitet.

Indikatorer for slik vekst og kvalitet er at fagmiljøet har:

- Forskere med doktorgradskompetanse på fagområdet som har levert forskning på høyt nivå, og som har vist evne og vilje til å administrere et forskningsmiljø og utvikle eller rekruttere forskere.
- En eller flere prosjektideer for større forskningsprosjekter i samarbeid med attraktive samarbeidspartnere som innen relativt kort tid kan generere ekstern finansiering.
- Tildelinger av forskningsmidler, og/eller sterke, aktive samarbeidsrelasjoner internt og eksternt, som kan bidra til å posisjonere fagmiljøet nasjonalt eller internasjonalt.
- Andre indikatorer for rask vekst og anerkjennelse, som gir grunnlag for å tro at miljøet kan bli ledende på sitt forskningsområde i løpet av en relativt kort tidsperiode eller i løpet av en prosjektperiode finansiert av eksterne midler. Dette kan blant annet være nasjonale eller internasjonale evalueringer av forskningsmiljøet, kvalitet på forskningsproduksjon, og kvalitet på aktive samarbeidspartnere.

I vurderingen av om et fagområde skal anses som et satsingsområde, skal det legges stor vekt om fagmiljøet har evne og vilje som til å ta ansvar for kvalitetssikring og videre utvikling av fakultetets undervisning.

Følgende tiltak kan anvendes for å oppnå mål og delmål:

- Planmessig rekruttering til fagmiljøene, blant annet i form av øremerkede stillinger
- Aktiv styring fra fakultetsledelsens side i form av tilførsel av driftsmidler, som bidrar til ytterligere nettverksbygging og formidling av forskningsresultatene.
- Aktiv styring fra fakultetsledelsens side når det gjelder utvikling av karriereløp og forskningslederkompetanse for sentrale personer i de aktuelle fagmiljøene.
- Frikjøp fra undervisning på timebasis for personer med doktorgradskompetanse, slik at de i dialog med ledelsen kan yte en konsentrert innsats mot prosjektutvikling.
- Utarbeidelse av en handlingsplan for formidling i neste planperiode, som særlig fokuserer på tiltak som kan fremme internasjonal aktivitet og internasjonal publisering.

En eller flere av de nevnte satsninger skal legge til rette for at fakultetet i løpet av planperioden har en godt kvalifisert kandidat som søker Forskningsrådet om finansiering til et senter for fremragende forskning.

Undervisningen, særlig i de obligatoriske fagene i studiemodellen, er kjernen i fakultetets finansiering. Fakultetsledelsen skal arbeide for at fagmiljøene legger til rette for forskningsbasert undervisning. Det skal videre legges til rette for studentaktiv forskning og rekruttering. Dette kan gjøres ved at dyktige studenter i studieløpet deltar aktivt i forskningsmiljøer og i pågående forskningsprosjekter på fakultetet. Slik deltakelse skal blant annet stimuleres ved et økt tilbud av studentstipend.

Hovedstrategier for utdanningsvirksomheten:

Overordnet og langsiktig mål:

Fakultetet skal videreutvikle sitt studieprogram faglig, pedagogisk og administrativt med sikte på å gi utdanningsvirksomheten en klar forskningsbasert profil, et bevisst fokus på forholdet mellom det nasjonale og det internasjonale, og studiekvalitet på internasjonalt høyt nivå.

For å nå det overordnete målet skal fakultetet ha følgende delmål i planperioden:

Fakultetet skal sikre at det gjennomføres forskningsbasert undervisning på høyt faglig og pedagogisk nivå av forskere i fakultetets forskningsmiljø, basert på forskningens resultater og rettsvitenskapens idealer.

Fakultetet skal sikre et studieprogram med klar indre sammenheng og progresjon, faglig og pedagogisk. Det skal særlig legges vekt på metode, rettsvitenskap, etikk og verdier.

Fakultetet skal sikre at studieprogrammet ivaretar det internasjonale perspektivet i tillegg til det nasjonale.

Fakultetet skal sikre at undervisningen i alle obligatoriske fag i så stor grad som mulig gjennomføres av forskere med førstestillingskompetanse. Det må sikres at det er flere fast ansatte med førstestillingskompetanse tilgjengelig som kursansvarlig innenfor hvert obligatorisk fag til enhver tid.

Fakultetet skal tilrettelegge for at det i løpet av planperioden er etablert LLM-program.

Fakultetet skal legge til rette for at vitenskapelige stillinger blir synliggjort som en mulig karrierevei for dyktige masterstudenter.

Fakultetet skal sikre at doktorgradskandidatene får utføre sine forskningsoppgaver i attraktive fagmiljøer og tilby en forskeropplæring som gir rom for selvstendighet, fleksibilitet og vitenskapelig kreativitet.

Følgende tiltak anvendes for å oppnå mål og delmål:

Fakultetets ledelse skal legge til rette for, og kan bidra med driftsmidler til, kursansvarlige som videreutvikler undervisningen basert på egen forskningsvirksomhet. Tildeling av driftsmidler forutsetter at det etableres kombinerte undervisnings- og forskningsteam som også inkluderer den studieårsansvarlige. Det må foreligge langsiktige perspektiv på utviklingen av undervisningen i det aktuelle faget, både faglig og pedagogisk.

Fakultetet skal gjennomføre en planmessig og langsiktig utvikling av kvalitetshevende undervisningstiltak, basert på evalueringer fra studenter og ansatte.

Fakultetet skal legge til rette for at vitenskapelig ansatte med førstestillingskompetanse i en kortere periode kan få arbeidstiden sin konsentrert om forskningsbaserte utviklingsprosjekter knyttet til undervisning.

Vedlegg 2

Handlingsplan for formidling vedtatt i styremote 19. desember 2006

1. Mål for perioden 2007-2009:

1. Øke formidlingsaktiviteten både rettet mot allmennheten og mot det juridiske fagmiljøet

2. Videreutvikle rapporteringssystemet for formidling ved fakultetet

3. Videreutvikle fakultetets eksterne nettsider

4. Legge til rette for kompetanseutvikling i formidling

2. Tiltak

A. Øke formidlingsaktiviteten både rettet mot allmennheten og mot det juridiske fagmiljøet

Fakultetet vil bruke mer økonomiske ressurser på formidlingsvirksomhet. En må også tydeliggjøre fakultetsledelsens ansvar for a legge tit rette for og stimulere til økt formidlingsaktivitet.

l forbindelse med revisjon av retningslinjene for tildeling av støtte til dekning av utgifter til fagreiser for vitenskapelig tilsatte må det klargjøres at det blir gitt prioritet til søknader om deltagelse på konferanser, seminar og lignende hvor den enkelte bidrar med forhåndsforberedte innlegg.

Fakultetet vil ta sikte på å kunne stille tit rådighet ressurser for språkvask og oversettelse tit andre språk i tilfeller dette er nødvendig for å gjøre materialet tilgjengelig,

Ettersom det innen visse rettsvitenskapelige områder er begrenset publiseringskapasitet for artikler på internasjonalt nivå vil fakultetet forsøke d bidra tit at det etableres flere nordiske tidsskrift på internasjonalt nivå, med sikte på å styrke mulighetene for forskningsformidling på høyt nivå.

Fakulteters skriftserie videreføres i nåværende form. Forskerne bør imidlertid oppfordres til å publisere i eksterne formidlingskanaler.

En vil gjennom samarbeid med Universitetets formidlingsavdeling bygge kontakt med medier, og særlig i Bergensomradet, for å presentere fagmiljøet ved fakultetet slik at en i større grad vil bruke fagpersoner fra fakultetet for å formidle faglige spørsmål og kommentere aktuelle saker.

De ansatte må oppfordres til i større grad å formidle sine forskingsresultater gjennom kronikker o.l.

B. Videreutvikle rapporteringssystemet for formidling ved fakultetet

Fakultetet vil etabler rutiner for a kvalitetssikre rapportering til Frida slik at en får registrert den formidlingsaktivitet som utøves.

Innføring av særskilt årlig forskningsrapport for de vitenskapelig tilsatte, hvor de skal rapportere samtlige formidlingsaktiviteter det foregående år, både forskningspublisering og allmennrettet formidling, vil danne grunnlag for administrativ registrering av formidlingsaktiviteter i Frida.

Formidlingsavdelingens nettside over formidlingsbidrag i media brukes som supplement tit de vitenskapelig tilsattes egenrapportering.

C. Forbedring/videreutvikling av fakultetets eksterne nettsider

Fakultetet oppnevner en redaksjon som har ansvaret for å oppdatere og vedlikeholde nettsidene. Fakultetet hever kvaliteten på dagens nettsider ved å forbedre layouten.

Fakultetet legger til rette for at publikasjoner i form av innlegg på seminar og lignende som ikke er publisert andre steder, samt kortversjoner av artikler publisert i eksterne kanaler (da med lenke tilde eksterne publiseringskildene) legges ut på fakultetets nettsider.

Det gjennomføres opplæring av de ansatte i å kunne legge ut materiale på sine nettsider på egen hånd.

D. Kompetanseutviklingstilak

Fakultetet vil normalt bruke Formidlingsavdelingens kurstilbud, men vil også vurdere om det er behov for å tilrettelegge egne kurs for det vitenskapelige personalet ved fakultetet for å styrke formidlingskompetansen.

Vedlegg 3

UNIVERSITETET I BERGEN
DET JURIDISKE FAKULTET

Internasjonaliseringsplan 2007-09.

Konkretisering av styresak 34/07

Mål	**Kommentar/tiltak**	
Styrking av den internasjonale orienteringa i studiet, særleg ved ei styrking av EU-retten sin plass i studiet.	Be dei fagansvarlege gå gjennom læringsmåla med sikte på å vurdera om EU-retten og andre internasjonale rettskjelder har fått den plassen i studiet som er naturleg ut frå dagens situasjon.*	
Styrking av det engelskspråklege studietilbodet i Bergen vil bli styrka både når det gjeld talet på fag og kvalitativt. Det vil bli teke initiativ med sikte på å få oppretta eigne LLM-gradar ved fakultetet. Desse vil bli brukt aktivt til å utvikla internasjonal kompetanse innanfor sentrale satsingsområde.	a. Det engelskspråklege valemnetilbodet er styrka frå studieåret 2007/08. Det er viktig både å oppretthalde det tilbodet vi har og legge til rette for nye, engelskspråklege kurs. Opparbeide emne som til saman gir det bredt tilbod og har lokal fagleg forankring. b. Arbeide for LLM-grad ved fakultetet c. Legge til rette for at fleire norske studentar tar dei engelskspråklege emna vi tilbyr ved eige fakultet.* d. Betre den sosiale ramma omkring valemnetilbodet for gjennom fadderprogram, informasjonsmøte og sosiale aktivitetar som tek vare på dei utanlandske studentane og legg til rette for kontakt mellom norske studentar på same studienivå.*	a.

Gje eigne studentar høve til å studera ved gode institusjonar i utlandet og legge til rette for at våre studentar kan koma inn på LLM-studium i utlandet.	a. Kvalitetssikre utvekslingstilbodet gjennom oppretting og vedlikehald av avtaler. Både faglig kvalitet og rammekvalitet (studiefasilitetar, sikkerheit osv) må sikrast vedvarande. b. Engelskspråklege land: c. Imøtekomme studentane sin etterspørsel etter engelskspråklege tilbod ved å utvide avtaleporteføljen i land som England, USA, Australia, Canada og New Zealand. d. Tyskland: Utvide avtaleporteføljen med utvalde universitet i Tyskland (for eksempel Hamburg, München, Cologne/Bonn). Betre rekrutteringa til Tyske universitet, og gje god informasjon om språkopplæringstilbud både i Noreg og Tyskland. Gi informasjon om Ruhrgas-stipendprogrammet med sikte på å auka rekrutteringa til dette. e. Øst-Europa og Asia. Inngå fleire avtaler (f. eks.Gdansk, St. Petersburg og Arkhangelsk) f. Frankrike g. Utvide antallet avtaler som gir tilgang til LLM, herunder sikre gode økonomiske vilkår for studentane.	
Samarbeida med andre fakultet for utvikling av felles mastergrader.	Som ein del av Bologna-prosessen er det lagt opp til at fleire universitet kan gå saman og utarbeida felles mastergradar (Joint degrees). Fakultetet har allereie hatt diskusjonar med ulike utanlandske universitet om slike fellesgrader. Fakultetet ser det som interessant å gå vidare og utvikla fellesgrader med andre universitet, men dette vil reisa ein del spørsmål som må avklarast, for eksempel studieavgiftar. Utdanningsavdelinga har kompetanse på området.	

Styrka studentutveksling på PhD-nivå	a. Gjennomføring av forskarskulen vil naturleg måtte innebera eit eller fleire utanlandsopphald. Kor mange og kor lange desse bør vera kan avhenga av emnet for avhandlinga, men det må sjåast som ein del av opplæringa og eit mål i seg sjølv at gjennomføring av forskarskulen også inneber kontakt med utanlandske forskingsmiljø. Det må i samband med prosjektpresentasjon og plan for gjennomføring av prosjektet også leggjast fram ein plan eller ei skisse til kva utanlandsopphald eller utanlandskontakt som ville vera ynskjeleg i løpet av doktorgradsarbeidet. På grunnlag av dette vil fakultetet eller rettleiaren kunne gjera det som trengst for å få knytt dei kontaktane som er naudsynte for at doktorandar og andre kan få den støtte dei treng for å få til utanlandsopphald og annan naudsynt kontakt i tilknyting til sitt prosjekt. Dette er også eit rettleiaransvar som rettleiarane må gjerast merksame på. b. Det må leggjast til rette for at utanlandske PhD-studentar kan takast opp på vårt PhD-program	
Gje forskargruppene ansvar for og støtte til etablering av forskarnettverk med utanlandske fagmiljø.	a. Kartlegge eksisterande forskarsamarbeid og behovet for nye forskarsamarbeid b. Møte mellom kvar enkelt forskargruppe og dekanus, visedekan og administrasjonen c. Utvide talet på avtalar om forskingsutveksling, for eksempel gjennom Erasmus-avtalar. Gå gjennom eksisterande avtaler med bakgrunn i fakultetets behov, og vurdera kor det trengs utvida avtale.	
Oppretta forskingssamarbeid både med sikte på så styrka kvaliteten i forskinga og for å utvikla prosjekt som kan konkurrera om forskingsmidlar internasjonalt.	a. Byggja forskingsnettverk og gjennomføra felles forskingsseminar og forskingsutveksling. b. Gjennomføra samtaler innafor etablerte nettverk med tanke på felles prosjekt. c. Etablera felles forskingsprosjekt som grunnlag for søknader om EU-finansiering	

Vedlegg 4

Handlingsplan for bedre kjønnsbalanse ved Det juridiske fakultet 2008-2009

Vedtatt av fakultetsstyret 05.02.08

I. Tiltak særlig rettet mot rekruttering.

1.Fortsatt praktisering av moderat kjønnskvotering ved ansettelser.
Kommentar: Den eksisterende praksisen med moderat kjønnskvotering av kvinner i ansettelser i vitenskapelige stillinger videreføres.

2.Tilstrebe så kort saksbehandlingstid som mulig ved ansettelser.

3.Styrke arbeidet med å rekruttere kvinner til vitenskapelige stillinger ved fakultetet:

veilederne bør identifisere lovende masteroppgavestudenter og informere disse studentene om mulighetene som finnes, samt informere fakultetsledelsen om hvilke studenter som er lovende

kvinnelige vitenskapelige ansatte bør delta i fora der fakultetet presenteres for studenter, noe som synliggjør fakultetet som en arbeidsplass for kvinner

informasjon til hvert studieårskull der fakultetet blir promotert som mulig arbeidsplass

temamøte(r) om rettsvitenskap som karrierevei for kvinner - gjerne i samarbeid med studentorganisasjonene

4.Videreføre ordningen med frikjøp fra undervisning for kvinnelige førsteamanuenser.
Kommentar: Dette er et eksisterende UiB-tiltak som skal bidra til kvalifisering til professorat. Ordningen finansieres av likestillingsmidler avsatt ved UiB sentralt samt midler avsatt i fakultetets budsjett (spleiselag). Det kan også tenkes finansiering av slikt tiltak fra andre kilder - med eller uten bidrag fra fakultetet. Komiteen har også drøftet muligheten av å foreslå at fødselspermisjon kan gi grunnlag for opptjening av forskningstermin. Det er uklart om UiBs regelverk vedrørende forskningstermin per i dag kan tolkes slik.

5.Stipendiatperioden forlenges med en måned ved minst seks måneders avviklet fødselspermisjon.
Kommentar: Dette tiltaket dekker behov for tid til å "komme ajour" med avhandlingsarbeidet etter lengre fravær grunnet fødselspermisjon. I rapporten av september 2007 fra NOKUTs sakkyndige komité vedrørende reakkrediteringen av ph.d.-studiet ved fakultetet sies det eksplisitt under punkt 1.7.: "Spesielt overfor de ph.d.-studentene som kommer tilbake fra fødselspermisjon eller lignende, bør man være oppmerksom på et mulig behov for en ekstra innkjøringsperiode etter fraværet."

II. Generelle tiltak

1.Fakultetet skal ha en medarbeider med ansvar for likestillingsproblematikk.

2.Fakultetet vil etablere en egen nettside der all relevant informasjon med betydning for kjønnsbalanse samles.

Punktene 2, 3 (delvis), 5, 6 og 7 av de foreslåtte tiltakene er i prinsippet kjønnsnøytrale, men det antas at tiltakene vil kunne virke positivt på kjønnsbalansen ved fakultetet. Listen over tiltak er ikke ment å være uttømmende, det vil være anledning til å føye til tiltak i planperioden.

Vedlegg 5

KOMMENTARER TIL RAPPORT 2010 OG PLANER 2011, VURDERING AV RESULTATER

Det vises til universitetsdirektørens brev av 10.01.11.
Vi vil først bemerke at det fra fakultetet sin side hadde vært ønskelig med en større samkjøring mellom denne rapporteringen og rapporteringen til DBH og NIFU STEP. Resultatene som nå rapporteres for 2010 baserer seg på uferdige data. Dette finner vi uheldig.

Resultat utdanning 2010

- Studiepoeng: Mens vårtallene lå tett opp til tilsvarende tall for 2009 indikerer foreløpige høsttall at vi vil ligge noe under nivået høsten 2009. Da ambisjonen for 2010 var i samme størrelsesorden som resultattallet fra 2009 er vår prognose at vi ikke vil nå ambisjonen 1580 fullt ut. Men forskjellen antas ikke å være større enn at dette kan forklares ut fra tilfeldigheter.
- Grad: Foreløpige tall for høstsemesteret 2010 sammenhold med tallene fra vårsemesteret indikerer at det endelige resultat vil ligge i underkant av ambisjonen 260, men sannsynligvis tett opp til
- Studiepoeng pr student: Ut fra studenttallet og ovennevnte prognose for studiepoeng vil vi ikke nå ambisjonen 48.0 som i etterkant synes å være urealistisk høg
- Utvekslingsstudenter: Vår prognose er at vi vil nå ambisjonen på 200

Resultat forskning 2010

Generell kommentar
Vi har ved tidligere fastsettelse av ambisjoner operert med antall personer. De resultatene vi kjenner ligger jevnt over i samme størrelsesorden som ambisjonene og vi ser det derfor ikke nødvendige å kommentere dem ut over det som framgår nedenfor

- Disputaser: Endelig resultat ble 7 disputaser som er identisk med ambisjonen
- Eksterne stipendiater: Fem personer (4,8 årsverk), én lavere enn ambisjonen 6
- Eksterne postdoktorer: Fem personer (3,5 årsverk), én lavere enn ambisjonen 6
- Interne stipendiater: 24 personer (22,5 årsverk), fortsatt en god del høyere enn ambisjonen 19 (som er det antall "hjemler" fakultetet får midler til fra UiB)
- Interne postdoktorer: Antall årsverk og stillinger var 2 som ambisjonen
- Publikasjoner: Vi har foreløpig ikke grunnlag for å gi en prognose for om vi når ambisjonen 85 som ligger 20 høgere enn resultatet 65 for 2009
- EU-inntekter: Endelig resultat ble kr 0 som også var forhåndsanslaget
- NFR-inntekter: Endelig resultat ble 7.6 mill .som er i samme størrelsesorden som ambisjonen 7.5 mill.

Ambisjoner utdanning 2011

Generell kommentar: Opptaksrammen for høsten 2011 er økt fra 350 til 380 på masterstudiet i rettsvitenskap. Disse nye studieplassene vil i 2011 gi lite utslag på parametrene nedenfor da det kun er de nye studentenes eksamener i Exphil og Exfac som vil bli rapportert for høsten 2011. Da studenttall og gjennomstrømning er avgjørende for tallgrunnlaget regner vi ikke med nevneverdige endringer fra 2010 til 2011. Antallet inn- og utreisende studenter er allerede meget høgt (i 2009 hadde ca 35% av de ferdige kandidatene utenlandsopphold i graden).

- Studiepoeng: 1560 som er i samme størrelsesorden som antatt resultat for 2010
- Grad: 265 som er i overkant av antatt resultat for 2010
- Studiepoeng pr student: 46.5 som er i samme størrelsesorden som antatt resultat for 2010
- Utvekslingsstudenter: 200 som er i samme størrelsesorden som antatt resultat for 2010
-

Ambisjoner forskning 2010

Generell kommentar:

Tallet oppgitt først er den opprinnelige ambisjonen som innenfor de fleste parametre foreslås justert opp

- Disputaser: Settes til 8 (ikke fastsatt tidligere
- Eksterne stipendiater: 2 personer som foreslås økt til 7 personer (6 årsverk)
- Eksterne postdoktorer: 4 personer som foreslås økt til 9 personer (6,5 årsverk)
- Interne stipendiater: 19 personer som foreslås økt til 24 personer (22 årsverk)
- Interne postdoktorer: 3 personer som foreslås uendret (2,5 årsverk)
- Publikasjoner: Settes til 85 (ikke fastsatt tidligere)
- EU-inntekter: 0 som foreslås uendret
- NFR-inntekter: kr 10.8 mill som foreslås økt til kr 12.5 mill.

Med hilsen

Asbjørn Strandbakken
Dekan

Eivind Buanes
Fakultetsdirektør